

Dráma

A tantárgy versenyében az alább leírtakon túl az *1. pontban* foglaltakat is figyelembe kell venni. A verseny egy kategóriában és három fordulóban zajlik. A második fordulóba jutott versenyzőknek pályamunkát – **választhatóan vagy egy elméleti pályamunkát vagy egy gyakorlati feladat megoldásának leírását / felvételét** – kell beadniuk a megadott témák közül egyet kiválasztva. Az elméleti pályamunkát, illetve a gyakorlati feladat megoldásának leírását mind nyomtatott, mind elektronikus formában (CD-n/DVD-n/pendrive-on) el kell küldeni.

A pályamunka **jeligés**. A versenyző által jeligeként választott – maximum 8 karakterből álló, minden esetben betűvel kezdődő – kifejezést rá kell írni a pályamunkára, de ezen kívül **semmilyen más jelzést** (nevet, iskolai bélyegzőt stb.) nem lehet rajta feltüntetni. A jeligét is úgy kell megválasztani, hogy az ne utaljon a versenyző személyére.

Minden pályamunkához egy kisméretű (C6-os) lezárt borítékban kell elhelyezni a versenyző adataival megfelelően kitöltött **5 sz. mellékletet** (Adatlap pályamunkához). Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az adatközléshez kötelező az **5. sz. melléklet** használata! A borítékon kizárólag a jelige szerepelhet.

A versenyzőknek a jeligével ellátott pályamunkát és a jeligés borítékot – a felterjesztési határidő figyelembe vételével – át kell adniuk az iskola igazgatójának.

A pályamunkákat a jeligés borítékkal együtt postázásra (kézbesítésre) alkalmas módon becsomagolva az iskola igazgatójának kell továbbítani az Oktatási Hivatalba a megjelölt határidőig. A csomagoláson az iskola hosszú bélyegzőjén és a címzésen kívül csak a következőket kell feltüntetni: „*OKTV dráma pályamunka/pályamunkák*”.

Csak azoknak a versenyzőknek a pályamunkáját kell felterjeszteni az Oktatási Hivatalba, akiknek az első fordulóbeli dolgozata elérte a versenybizottság által meghatározott pontszámot. A pályamunka kizárólag a versenyző önálló munkája lehet. Amennyiben a versenybizottság ennek ellenkezőjét állapítja meg, a versenyzőt kizárja a verseny résztvevői közül.

A pályamunka elkészítésének szabályai:

A versenybizottság két típusú pályamunkát fogad el, ezek közül a versenyzőnek egyet kell elkészítenie a megadott témák alapján.

– Elméleti pályamunka

- Az elméleti pályamunka terjedelmét az adott feladatokban leírtak határozzák meg. A megadottnál lényegesen kisebb vagy nagyobb terjedelmű pályamunkákat a versenybizottság nem értékeli.
- A versenyzők törekedjenek a megfelelő stílusra és helyesírásra, mert a versenybizottság ezt is figyelembe veszi az értékeléskor.
- Az idézetek, ábrák, irodalmi hivatkozások stb. forrásait a tudományos munkákban szokásos módon kell megjelölni.
- A pályamunkát nem szükséges bekötetni, kerülni kell a költséges, díszes megjelenítést, és mind nyomtatott, mind elektronikus formában (CD-n/DVD-n/pendrive-on) kell elküldeni.

– Gyakorlati feladat

- A gyakorlati feladat megoldását nyomtatott formában és elektronikus formában (CD-n/DVD-n/pendrive-on) kell eljuttatni a versenybizottsághoz. Amennyiben az adathordozón rögzített anyag tartalmaz stáblistát, azon nem szerepelhet a pályázó neve, iskolája, ill. a város neve sem. (A stáblistán feltüntethető a versenyző jeligéje, ez azonban nem elvárás.)
- A gyakorlati feladat rögzítésekor törekedni kell a néző szemszögéből készült, lehetőleg vágatlan felvételek elkészítésére. A rögzítés technikája és az utómunkálatok nem befolyásolják az eredményt.
- A gyakorlati feladat megvalósítása során a versenyző tetszése szerint választott és tetszőleges számú diák vehet részt szereplőként. A versenyző saját belátása szerint dönthet arról, hogy saját pályamunkájában szereplőként részt vesz-e. Egy versenyző szereplőként más versenyző pályamunkájában is szerepelhet.

A verseny anyaga

Első forduló

- Írásbeli (időtartam 180 perc, elérhető pontszám 100 pont)

Feladatlap megoldása a következő témakörökből:

- színház- és drámatörténet
- színház- és drámaelmélet
- színházi műfajok

A feladatlap tartalmának és követelményszintjének meghatározásában irányadóak a dráma emelt szintű érettségi követelményei. A feladatok megoldásához segédeszköz nem használható.

Második forduló

- A pályamunkák elkészítése (elérhető pontszám 100 pont).

Az elméleti pályamunka témái:

1. **Rendezői expozé – Arthur Miller: *A salemi boszorkányok* (ford.: Hubay Miklós) (in: Arthur Miller: *Drámák*, Európa Könyvkiadó, Bp. 2008.)**

<http://adattar.vmmi.org/index.php?ShowObject=drama&id=396>

Foglalja össze rendezőként (egy-egy első személyben) – a színészeknek, a tervezőknek, az alkotótársaknak címezve mondandóját – a próba-folyamat kezdetekor, vagyis az olvasópróbán (8.000-12.000 karakterben), hogy a kiválasztott művet miért akarja bemutatni, kapcsolódik-e érvényes társadalmi problémához, milyen stílári, formai, látványbeli és színháztechnikai megoldásokban gondolkodik! Fogalmazza meg a játszó színészek számára, hogy hogyan kapcsolódik össze a tartalommal a szöveg stílusa – és ennek milyen játékmódbeli, ill. vizuális következményei lesznek az Ön által rendezett előadásban! Milyen színészi karakterekben gondolkodik, és milyen színjátékos stílust, színészvezetési elképzelést tart fontosnak? Mi az a vezető gondolat, ami ma is érvényes Miller drámájában, és mi az, ami ma már nem érthető? Mutassa be, hogy az Ön előadásában hogyan jelenik meg ma is érvényes társadalmi konfliktus, társadalmi kiközösítés – mi és miért vezet el a végkifejlethez! Ügyeljen arra, hogy ne

öncélú esszé legyen az írása, hanem valódi elemző, inspiráló rendezői expozé egy próbafolyamat elindításához!

2. Miért, kinek, hogyan szól a színház?

Fogalmazzon a fenti címmel egy 5.000 –10.000 karakter terjedelmű esszét! Mit gondol a színház társadalmi szerepéről és művészi értékéről napjainkban? Ön szerint kiket szólít meg a mai színház? Mi lehet az oka az Igor monológjában felvetett „civil” érzésnek? Érezte már Ön is „civilnek” magát nézőtérén? Gondolatait támassza alá élményeivel, példákkal és azok továbbgondolásával!

„IGOR Heló. Igor vagyok. Itt dolgozom a büfében. Illetve csak le szoktam hozni a pékségből a zsömléket, amit rendelnek. A szendvicsekhez. Amúgy ki akarták húzni a monológomat. Végülis belátták, hogy nagyon is fontos az, hogy én itt a darab egyharmada környékén igenis felbukkanjak. Mert nagyon fontos dolgról szeretnék beszélni. Bocsánat, hogy nem vagyok annyira összeszedett, meg hogy ilyen élőbeszéd-szerűen lettem megírva, csak hát én ugye pék vagyok és nem tudom magam kifinomultan kifejezni, mint az ilyen nagy színház-as emberek. Legalábbis, akik írták a szövegemet, azok ezt gondolják.

Van ez az előadás, amit néznek. Per pillanat. A színházról szól, tele van ilyen utalgatásokkal. Meg hát ugye bemutatja, hogy milyen rossz. A színházban. Vagy a színháznak. Oké. Értem. Talán még igaz is. Csak ilyenkor mégiscsak meg kell fogalmaznunk a kérdést, hogy egy nézőnek, amilyen például én is vagyok, ehhez mi köze. Most egy példa. Hétről hétre drágul a liszt. Mégsem jut eszembe az, hogy összehívok pár száz embert a pékségembe és akkor így nekiállok sajnáltatni magamat két órán keresztül, hogy brühühü, drága a liszt. Írta és rendezte Igor, a pék. Én tényleg nem értek a színházhoz. Én "civil" vagyok, ahogy szoktak ezzel poénkodni. Csak azt akarom kérdezni, hogy az ilyen színházi szakemberek, vagy nem tudom... művészek miért nem csinálnak olyan előadást, ami a normális embernek is fontos?”

(Igor monológja, *K2 Színház: Züfec – részletek*,

http://szinhaz.net/wp-content/uploads/2016/03/k2_zufec_eloszo_deres_kornelia.pdf)

3. Családtörténet – dokumentumkutatás, -gyűjtés, -szerkesztés

Tudja, hogyan talált egymásra apai nagymamája és nagypapája? Hallott arról, mi volt a legkedvesebb gyermekkori emléke valamelyik dédszülőjének? Hogyan találkoznak össze a történelemórán hallottak a családtagjai személyes történeteivel? A drámai műnem különleges típusa a dokumentum-dráma, melyben az író nem maga kitalálta szöveget alkot, hanem a témájához illő dokumentumokat, személyes interjúkat, tanulmányokat, visszaemlékezéseket, blogbejegyzéseket használ föl. Ön milyen forrásokat használna, ha a saját családja történetét, vagy annak egy különleges epizódját dolgozná föl? Hol kezdené a kutatást, milyen családi dokumentumokat kutatna, kiket interjúvolna meg stb.? A szereplők milyen szempontokat képviselnének? Készítsen a témához rövid kutatási tervet, sorolja föl azokat a kérdéseket, melyeket érint az előadás, és írjon részletes szinopszist (vagy ajánlót) az előadáshoz 8.000-10.000 karakterben!

4. Nonfiguratív festményekkel

Írjon rövid történetet és egy jelenetet a megadott festmények egyike alapján! A feladatban szabadon használhatja képzelőerejét, de a választott alkotás gondolati, vizuális, hangulati vagy metaforikus síkon kapcsolódjon a történethez és a belőle készült jelenethez! (A leírás körülbelül 3.000 karakter, a párbeszéd körülbelül 3.000 karakter terjedelmű legyen.)

Maurer Dóra: Quod libet 54

<https://www.artmagazin.hu/articles/essze/e4ecb8b37e0b71062abf0491bce46abd>

vagy

Keserű Ilona: Őszi nap

https://www.kieselbach.hu/alkotas/oszi-nap_-2008_21284

A gyakorlati feladat témája:

5. Dédunokám egy napja

Készítsen egy rövid, legfeljebb 4 perc hosszúságú jelenetet, amiben láttatja négy generációval később születő családtagjának egy napját, azon belül egy jellemző mozzanatot, élethelyzetet! A történet tehát a 21. század vége felé játszódjon, a kor technikai, erkölcsi, gazdasági, politikai körülményei között. A munkát rögzítse és DVD-n vagy más adathordozón mellékelje!

A felvétel mellé készítsen rövid ismertetést a célról, a vállalt feladról, a tervezett és létrejött munkafolyamatról, vázlatos formában, legfeljebb 3 000 karakterben! Írja le a jelenet forgatókönyvét, dialógusát legfeljebb 3000 karakterben. Ügyeljen arra, hogy ne csak egy ötletet realizáljon, hanem egy dramatikusan felépített helyzet jöjjön létre, játékos részvételével!

Harmadik forduló (döntő)

- Szóbeli elméleti (elérhető pontszám 50 pont):

- a helyszínen húzott feladat/feladatok kifejtése (rövid felkészülési idő után)
- a pályamunka választott témájára vonatkozó kérdések

A versenybizottság az első forduló feladatlapjának megoldásaival kapcsolatban kérdéseket tehet fel.

- Szóbeli gyakorlati (elérhető pontszám 50 pont):
 - a regisztráció után kihúzott komplex színházi feladat gyakorlati kidolgozásának bemutatása
 - a feladattal kapcsolatos kérdések és/vagy további feladatok

A szóbeli gyakorlati rész egy komplex színházi feladat kidolgozása, melyhez a döntő fordulóba jutott versenyzők számára a versenybizottság – a döntő komplex színházi feladatának jellegétől függően – felkészülést segítő anyagot küldhet. A versenyzők délelőtt 3-4 fős csoportba osztva dolgoznak a regisztráció után kihúzott feladaton. A versenyzőknek a döntő elméleti részének teljesítésén kívüli idő áll rendelkezésükre a délutáni gyakorlati produkció megalkotására. A bizottság – a feladat jellegéből adódóan – biztosíthat segédeszközöket mind a felkészüléshez, mind az előadáshoz (pl.: szöveget, kellékeket és/vagy jelmezeket). A csoportok a délutáni gyakorlati fordulóra egy meghatározott időtartamú színházi produktumot mutatnak be a megadott szempontok alapján. Ezt követően alkotásukkal kapcsolatos kérdésekre válaszolnak a versenybizottság előtt és/vagy a versenybizottság további feladatokat adhat a komplex színházi feladathoz kapcsolódva.

A regisztrációt követően, a délelőtt folyamán csak a versenyzők tartózkodhatnak a verseny helyszínén. A döntő délutáni, szóbeli gyakorlati részében a komplex színházi feladatok előadása nyilvános, közönség előtt zajlik.

A verseny szervezése

Az első forduló időpontja: 2020. december 1. (kedd), 14 óra.

- A fordulót az iskolák bonyolítják le.
- A javítatlan dolgozatokat az Oktatási Hivatalhoz kell felterjeszteni (kézbesíteni vagy tértivevényes küldeményként postára adni) legkésőbb a **megírást követő 1. munkanapon**. Az általános részben foglaltaknak megfelelően a határidő betartását a postabélyegző (kézbesítőkönyv) igazolja. A határidő után felterjesztett dolgozatokat az Oktatási Hivatal elbírálás nélkül visszajuttatja az iskoláknak.
- A dolgozatokat a versenybizottság értékeli központi javítási-értékelési útmutató alapján.
- A beküldött dolgozatok alapján a legjobb eredményt elért 50 tanuló kap lehetőséget arra, hogy benyújthassa pályamunkáját. Az Oktatási Hivatal az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével (ADAFOR) **2021. január 6-áig** értesíti az iskolákat az eredményekről. Ezek alapján a versenyzőknek **2021. február 15-éig (hétfő)** kell a pályamunkákat az Oktatási Hivatalhoz felterjeszteni (kézbesíteni vagy tértivevényes küldeményként postára adni). A határidő betartását a postabélyegző (kézbesítőkönyv) igazolja. Az általános részben foglaltaknak megfelelően a határidő után felterjesztett pályamunkákat az Oktatási Hivatal elbírálás nélkül visszajuttatja az iskoláknak.

A második fordulóban a pályamunkák felterjesztésének (kézbesítésének vagy postára adásának) határideje: 2021. február 15. (hétfő).

- A beküldött pályamunkákat a versenybizottság értékeli, és az Oktatási Hivatal az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével (ADAFOR) **2021. március 19-éig** értesíti az iskolákat az eredményekről.
- A versenybizottság a feladatlap és a pályamunka összesített pontszáma alapján – a lehetséges létszámhatáron belül szigorú szakmai szempontok szerint – választja ki a döntőbe jutó versenyzőket. A döntőbe a legjobb 21 versenyző kerül. Pontazonosság esetén a pályamunka pontszáma határozza meg a továbbjutást.

A harmadik forduló (döntő) időpontja: 2021. április 20. (kedd).

- A fordulót az Oktatási Hivatal szervezi.

A verseny végeredményét a feladatlap, a pályamunka és a döntőben elért eredmények összesítése alapján kialakult sorrend adja. Pontazonosság esetén az első fordulás feladatlap pontszáma határozza meg a helyezést.